

Sp. zn. 27/2019/NZ/MSŘ
Č. j. KVOP-23347/2020
Datum 10. června 2020

Vážený pan
Oldřich Bubeníček
hejtman
Krajský úřad Ústeckého kraje
Velká Hradební 3118/48
400 02 Ústí nad Labem

Vážený pane hejtmane,

z pověření veřejného ochránce práv JUDr. Stanislava Křečka, který na mě přenesl některé oblasti své působnosti,¹ mimo jiné i oblast dohledu nad místy, kde se mohou nacházet osoby omezené na svobodu, Vás informuji o tom, že ve dnech 1. 4. až 4. 4. 2019 proběhla systematická návštěva² Psychiatrické léčebny v Petrohradě (dále jen „zařízení“). Z návštěvy byla vypracována zpráva, kterou přikládám k tomuto dopisu. Součástí zprávy je 38 opatření, která tehdejší ochránkyně zařízení navrhla. Zařízení se k opatřením vyjádřilo a až na jedno je velmi kvalitně naplnilo.

Podle § 20 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv se na Vás obracím jako na představitele nadřízeného úřadu zařízení a informuji Vás o nerealizovaném opatření.

Opatření,³ které považuji za nedostatečně naplněné, formulovala tehdejší ochránkyně takto: **nepřijímat pacienty v takovém zdravotním stavu, který v kombinaci rizikovými prvky v prostředí oddělení představuje již nepřiměřené riziko.**

Ačkoliv je Ústeckým krajem zařízení uděleno oprávnění k poskytování následné lůžkové péče, tak poskytuje péči i pacientům, kteří jsou přijímáni bez svého souhlasu podle § 38 odst. 1 písm. b) zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, nebo je nutné vůči nim používat omezovací prostředky, protože představují bezprostřední a závažné ohrožení pro sebe nebo své okolí, a vyžadují tak intenzivní péči. V dopisu ze dne 27. 2. 2020 ředitel zařízení uvedl, že až 40 % pacientů v zařízení vyžaduje akutní péči.

V zařízení je množství prvků, které lze vnímat jako zdroje ohrožení pacientů. Jedná se například o výplně z rozbitného skla, skříně s prosklenými dveřmi či příkrá schodiště uvnitř stanic. Obdobné prvky nebyly zjištěny v žádném z desítek doposud navštívených zařízení poskytujících akutní psychiatrickou lůžkovou péči.

V zařízení také byly zjištěny poměrně (ve vztahu k obdobným zařízením) dlouhá trvání používání omezovacích prostředků, např. uzavření pacienta na více než 100 hodin

1 Podle ustanovení § 2 odst. 4 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů.

2 Na základě ustanovení § 1 odst. 3 a 4 zákona o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů, vykonává ochránce činnost národního preventivního mechanismu a provádí systematické návštěvy míst (zařízení), v nichž se nacházejí nebo mohou nacházet osoby omezené na svobodu. Důvodem omezení na svobodu je rozhodnutí orgánu veřejné moci, nebo závislost osoby na poskytované péči.

3 Ve zprávě je toto opatření označeno jako č. 2 a včetně odůvodnění je uvedeno na straně 12 zprávy.

v místnosti určené k bezpečnému pohybu (s pravidelnými přerušeními, např. na provedení hygieny).⁴ Jsem přesvědčena, že dlouhotrvající omezení je do značné míry způsobeno tím, že v zařízení chybí bezpečné prostředí, které by umožnilo pacientovi v akutním stavu pobývat mimo omezení v situaci, kdy jeho stav není ještě dostatečně stabilizován pro pobyt na oddělení následné péče.

V nenaplnění opatření vnímám vysoké riziko výskytu špatného zacházení, za které lze označit i situaci, kdy je pacient umístěn do podmínek, které neodpovídají jeho zdravotnímu stavu. Upozorňuji také na to, že personální obsazení odpovídá zařízení následné péče, přičemž je fakticky poskytována ve značném rozsahu péče akutní, vyžadující větší množství zdravotníků.⁵ Kromě ohrožení pacientů vnímám i ohrožení personálu. Jsem přesvědčena, že hlavně díky kvalitní práci zdravotníků nedošlo k závažným nežádoucím událostem, nepovažuji však za přípustné spoléhat na to, že k takové události nedojde ani v budoucnu.

V rámci šetření ředitel zařízení zmiňoval možnost zřízení jednotky pro akutní péči, která by usnadnila dodržování standardů péče o pacienty v akutním stavu. Zřízení takové jednotky však nebylo zařízením přislíbeno.

Dopis nezamýšlím jako kritiku náročné práce zdravotníků, jsem naopak přesvědčena, že realizace předkládaného opatření přispěje i k jejich ochraně. Nenaplnění opatření také nevnímám jako projev svévole zařízení, ale jako projev systémového problému dostupnosti akutní psychiatrické lůžkové péče, který by spíše než zařízením měl být řešen jeho zřizovatelem, tedy Ústeckým krajem.

Vážený pane hejtmane, žádám Vás o sdělení, zda můžete učinit kroky k realizaci uvedeného opatření. Vaši reakci očekávám ve lhůtě 30 dnů od doručení tohoto dopisu.

S přátelským pozdravem

Mgr. Monika Šimůnková v. r.
zástupkyně veřejného ochránce práv
(dopis je opatřen elektronickým podpisem)

Příloha

Zpráva z návštěvy Psychiatrické léčebny Petrohrad

4 K tomu blíže viz str. 30 zprávy.

5 Viz vyhláška Ministerstva zdravotnictví č. 99/2012 Sb., o požadavcích na minimální personální zabezpečení zdravotních služeb (dále jen „vyhláška o minimálním personálním standardu“).